

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Student: Mgr. Marcel Neckář

Název práce: Synestetické asociace a psychopatologické symptomy

Title: Synesthetic associations and psychopathological symptoms

Vedoucí práce/školitel: Doc. RNDr. Petr Bob, Ph.D.

Jazyk disertační práce: anglický

Studijní program: Psychologie

Studijní obor: Lékařská psychologie a psychopatologie

Oponent: Doc. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.

Pracoviště: Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

Téma disertační práce

Práce se zabývá problematikou vztahu synestetických asociací s psychopatologickými symptomy. Synestetické asociace jsou v práci definovány jako jev intersenzorického a intrasenzorického propojení, který může být pozorován za různých fyziologických a patologických okolností, například jako kreativita v umění nebo případně některých patologických stavů. Téma práce je z klinického i teoretického hlediska velmi zajímavé a přínosné, z hlediska metodologického uchopení velmi náročné a vyžaduje nejen velmi rozsáhlou poznatkovou základnu, ale též dobrou znalost metodologie psychologického i psychofyziologického výzkumu.

Struktura práce a formální zpracování

Práce je psána v anglickém jazyce, což je u českého studenta méně obvyklé, nicméně úroveň anglického jazyka je na vysoké úrovni. Vzhledem ke skutečnosti, že všechny odborné články publikované k tématu disertační práce byly publikovány v angličtině, lze tuto skutečnost akceptovat. Student tímto přístupem prokazuje velmi dobré kompetence v oblasti používání odborné angličtiny. Text práce při běžném řádkování čítá 46 stran textu a dalších 43 stran příloh – použité dotazníky, literatura a 2 publikované články v odborných časopisech. Z formálního hlediska hodnotím práci jako mimořádně zdařilou. Je patrné, že student formálním aspektům věnoval dostatek pozornosti.

Vzorek, metody a zpracování dat

Empirická část práce je zaměřena na projektivní analýzu slovně barevných asociací a jejich vztahu především k psychopatologickým měřením reflektujícím stres, depresi, disociaci a některým dalším charakteristikám, měřeným psychometrickými nástroji. Výsledky jsou prezentovány jako tři samostatné studie. První studie „Synesthetic associations and psychopathological symptoms: preliminary evidence in young women“ – postavená na vzorku $n=43$ zdravých žen ve věku 17-19 let, druhá studie „Dissociative symptoms and word-color synesthetic associations“ $n=40$ zdravých mužů ve věku 17-34 let a třetí studie „Synesthetic associations and psychosensory symptoms of temporal epilepsy“ $n=79$ mužů a žen ve věku 18-39 let. Statisticky významné vztahy autor zkoumá převážně s využitím Spearmanova korelačního koeficientu.

Hodnocení a připomínky k textu

Autor téma zpracovává velmi koncentrovaným a logickým způsobem. Celá práce – tedy teoretická část i 3 dílčí studie v empirické části tvoří velmi smysluplný a propojený celek, který dokládá klinicky i teoreticky pozoruhodné vztahy. Celý text práce je psán poměrně úsporným dojmem, to však není na škodu, naopak, autor prezentuje velmi dobrou schopnost vybrat podstatné informace a jít přímo k jádru věci. Pakliže bych měl práci něco vytknout, tak je to relativně úsporné statistické zpracování dat. Autor u všech zkoumaných skupin sleduje poměrně velké množství proměnných, přesto pro analýzu výsledků využívá poměrně prostého vztahu Spearmanova koeficientu. Charakter a množství získaných dat přímo vybízí k vícerozměrnému statistickému zpracování, které by umožnilo najít komplexnější vztahy mezi sledovanými proměnnými. Omezení se na paralelní nezávislou analýzu korelačních vztahů může vést k riziku neúplného uchopení dat. Nicméně tato připomínka je spíše podnětem pro další analýzu dat. Škoda je také, že autor více neprovázal zjištěné výsledky s existujícími klinickými metodami – viz např. Lusherův barvový test.

Publikační výsledky

V příloze disertační práce autor dokládá dva články v prestižních odborných časopise s IF, u kterých je uveden jako hlavní autor. Jedná se o práce „Neuroscience of synesthesia and cross modal associations“, publikovanou v časopise „Reviews in Neuroscience a Synesthetic associations and psychosensory symptoms of temporal epilepsy“, publikovanou v časopise „Neuropsychiatric disease and treatment“. Úroveň publikovaných prací a schopnost autora prosadit svoji práci do zahraničních časopisů s vysokou odbornou úrovní dokládá plnou oprávněnost podat předmětnou práci jako práci disertační.

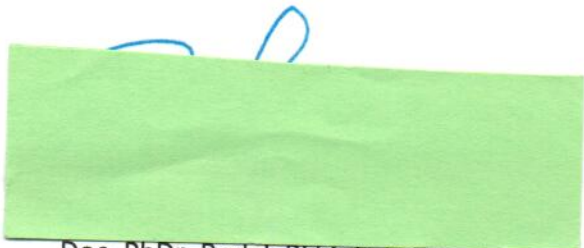
Otázky k obhajobě

1. Jaké by byly možné metody vícerozměrného zpracování dat, a co by oproti stávajícímu zpracování mohly přinést?
2. Nacházíte nějaké souvislosti zjištěných nálezů s teorií, ze které vychází Lusherův barvový test?
3. Jaké jsou možnosti klinického využití zjištěných výsledků?

Závěry

Autor ve své disertační práci jednoznačně prokázal schopnost samostatné tvůrčí práce v oboru lékařské psychologie a psychopatologie. Práce splňuje požadavky kladené na disertační práce v tomto oboru.

Doporučuji práci k obhajobě a udělení titulu Ph.D.

Doc. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.

V Praze dne 29. 10. 2017